

“Астана медицина университеті” АҚ №1 акушерия және гинекология кафедрасы

СӨЖ

Тақырыбы: Әртүрлі жастағы әйелдер ағзасының
клиникалық - физиологиялық ерекшеліктері

Орындағандар: Әземхан Қ.Ә.
Жандарбек М.
Эргашева Д.
Орынбеков Е.Ә.

Тексерген: Баубекова А.Ш.
Тобы: 432 ЖМФ

Астана 2017жыл

Жоспар:

- Кіріспе
- Негізгі бөлім
 1. Әйел жасының кезеңдері
 2. Жыныстық кемелдену кезеңі
 3. Жыныстық кемелдену кезеңіндегі жиі кездесетін аурулар
- Қорытынды
- Пайдаланылған әдебиеттер

Кіріспе

Әйелдің жыныс мүшелерінің жасына байланысты анатомия-физиологиялық өзгерістері өте маңызды, себебі бір жастағы қалыпты жағдай басқа жаста патология болып өзгереді.

Мысалы , аменорея балалық және егде жаста қалыпты жағдай болғанымен , репродуктивті кезеңде патологияның бар екенін білдіреді. Бұдан басқа бір симптом өмірдің әр периодында әртүрлі ауруға шалдықтырады.

● Әйелдер жасын мынадай кезеңдерге бөлуге болады:

1. Балалық шақ
2. Жыныстық жетілу кезеңі
3. Жыныстық кемелдену кезеңі
4. Климактериялық кезең
5. Менопауза
6. Постменопаузальдық кезең

- **Жыныстық кемелдену кезеңі** – бұл онтогенездің жыныстық көбеюге машықтанған сатысы. Бұл алғаш менархеның бастауынан кейін жүреді. Бұл кезең 17 – 49 жас аралығын қамтиды. Бұл уақытта репродуктивті жүйенің қызметі менструалды циклдің регуляциясына бағытталады.

Жыныстық кемелдену кезеңінде жиі кездесетін аурулар:

- Гонорея – гонококктармен қоздырылатын ,көбіне 21-40 жас аралығындағы әйел жыныс мүшесінің арнамалы қабынуы, 5-25% жиілікте кездесетін венерологиялық ауру.
- Жыныстық қатынас арқылы және де төсек орны мен орамал арқылы , қыз балаларға ана ішінде жатқанда берілуі мүмкін.
- Гонорея зәр – жыныс мүшелерінің кілегейлі қабатын зақымдауымен ерекшеленеді.

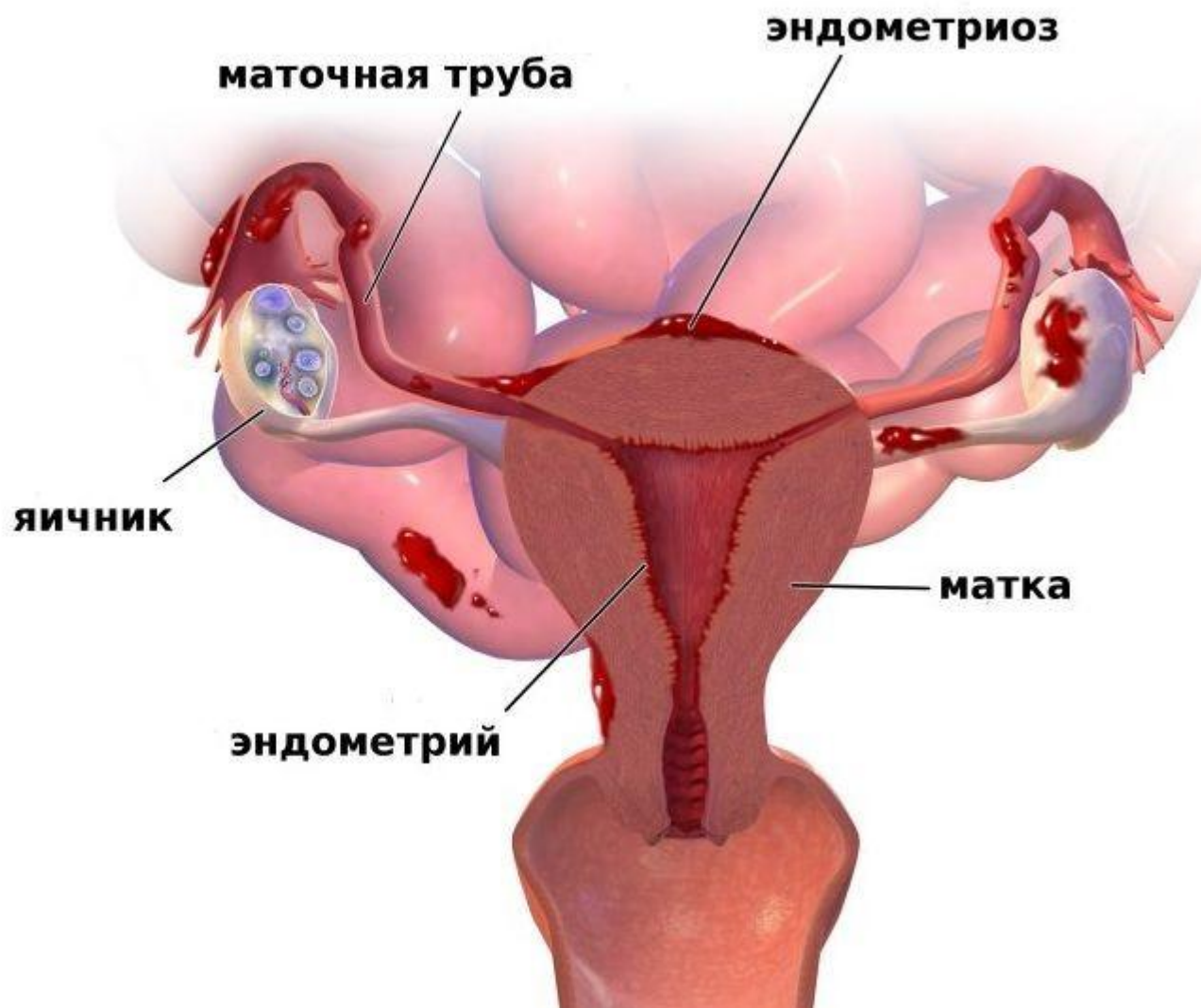
Гонорея у женщин

Шейка матки

Гной

- **Жатыр лейомиомасы** – тегіс бұлшықет тіндерінен дамитын ең жиі тараған қатерсіз , гормонға тәуелді ісіктердің бірі болып табылады. Әйелдер гинекологиясында 30 жастағы әйелдерде 40 пайыз кездеседі. Ауырғандардың 80%-ы операциялық жолдармен емделеді.
- **Эндометриоз** – жатыр қуысынан тыс жерде эндометрийдің құрылысына және қызметіне ұқсас дисгормоналды , иммунотәйелді қатерсіз тіндердің өсіп кетуімен сипатталатын ауру. 25-30 аралығындағы әйелдерде жиі кездеседі.

- **Аналық без ісіктері** көбіне 40-50 жас аралығындағы әйелдерде жиі кездеседі. Оларды киста мен кистома деп ажыратамыз.
- Киста (аналық бездің жалған ісігі) – ретенционды құрылымдар , аналық безде бар қуыстардың ішіне секрет жиналып , сол қуыстың созылуынан пайда болады.
- Кистома – нағыз ісік

яичник с кистой

здоровый яичник

● **Аналық бездің апоплексиясы** – аналық бездің бүтіндігінің бұзылуы салдарынан кенеттен іш қуысына қан кетуімен сипатталады. Ауру көбіне 20-36 жас аралығында кездеседі. Бұл сары дененің гематомасының жарылуы немесе фолликуланың гематомасының жарылуына байланысты. Аналық без апоплексиясы мына жағдайлардан кейін жиі пайда болады:

- Жарақаттар;
- Физикалық күш түсу;
- Жыныстық қатынас;

- **Жыныстық инфантилизм** – тек 15 жастан асқандарда көрінеді. Аналық бездің гипофункциясымен және жыынс мүшелерінің дамымауымен сипатталады. Жалпы инфантилизмде екіншілік жыныс белгілерінің дамымауы , антропометриялық көрсеткіштердің ауытқуы тән.

Сүт безі рагі

Өкпе рагі мен несепқуық ісігінен айырмашылығы – сыртқы ортадағы канцерогендердің әсері аурыдың себебі болып табылмайды.

Қауіп топтары:

- Анамнезінде жүктілік пен босанудың болмауы
- Темекі шегу
- Ерте менархе (12 жасқа дейін)
- Кеш менопауза (55 жастан кейін)
- Семіздік
- Қант диабеті
- Алкоголь
- Гипертониялық ауру

Қорытынды

- Әйелдердің жыныстық кемелдену кезеңі өмірінің көп бөлігін алғандықтан әйел организмінде орын алатын көп өзгерістер осы кезге сай келеді. Жүктіліктің толық бастан аяқ өтуі осы кезеңге сай келеді, соған байланысты түсік, аборт, көтереалмаушылық , бедеулік және босану осы жастағы әйелдерге тән құбылыс болып табылады.

Қолданылған әдебиеттер:

- «Акушерия және гинекология» Раисова А.Т., Нұрқасымов Р.Ғ. 288 – 362 беттер.
- “Руководство к практическим занятиям по гинекологии” Радзинский В.Е . 62-бет.
- «Гинекология» Баисова Б.И. 59-бет, 281-311 беттер.